

TOPS & FLOPS

Feedback geven en ontvangen

Inhoud	In deze les leren leerlingen feedback geven en ontvangen. Leerlingen denken na over de manier waarop je feedback formuleert en geven richtlijnen over hoe je het geven en krijgen van positieve of negatieve feedback het best aanpakt.
Doelgroep	2de/3de graad BSO/TSO
Vakgebied	vakoverschrijdend
Duur	2 uren
Materialen	werkbladen
Doelen	<ul style="list-style-type: none">● belangrijke elementen van overleg en gezamenlijke probleemoplossing kunnen toepassen bijvoorbeeld: de wijze van samenwerking evalueren

Lesschema

fase	werkvorm	activiteit	materiaal
1	individueel per twee	In formuleren situaties waarbij ze positieve en negatieve feedback geven en ontvangen In wisselen ervaringen uit over twee situaties	werkblad 1
2	individueel klassikaal	In benoemen positief en negatief gedrag van een klasgenoot en van zichzelf In vertellen positief en negatief gedrag van zichzelf en van hun klasgenoot aan de groep In discussiëren over hoe het is om feedback te geven en te krijgen	
3	per vier	In benoemen wat ze belangrijk vinden aan het geven en krijgen van feedback	werkblad 2
4	per vier klassikaal	In brengen de antwoorden van één van de vier situaties samen In stellen gemeenschappelijke richtlijnen voor één situatie op In bereiden de voorstelling van hun richtlijnen voor In stellen hun richtlijnen aan de klas voor	werkblad 3

Lesbeschrijving

●●● Fase 1

Start de les met een verkenning van situaties waarvan leerlingen zich nog herinneren dat ze positieve en negatieve feedback hebben gegeven en ontvangen. Laat hen deze situaties neerschrijven op werkblad 1.

Indien nodig kan je hierbij ondersteunende vragen stellen en een link leggen met gebeurtenissen in de klas, bijvoorbeeld:

- Hoe verliep het laatste gesprek met je stagementor?
- Hoe verliep de samenwerking tijdens het laatste groepswerk?
- In de les heb je elkaars werkstuk moeten evalueren. Hoe is dit verlopen?

Vraag de leerlingen twee situaties uit te kiezen. Deze ervaringen moeten ze aan hun buur vertellen.

Voor een uitgebreidere uitwisseling kan je de leerlingen nog een keer laten doorschuiven.

●●● Fase 2

Leg de leerlingen uit dat ze in deze fase van de les naar zichzelf gaan kijken en feedback zullen geven aan klasgenoten.

Deze opdracht moet je koppelen aan een concrete situatie in de klas, bijvoorbeeld wanneer de leerlingen net een groepswerk achter de rug hebben. Vraag de leerlingen te beschrijven wat een ander groepslid goed gedaan heeft en wat ze liever anders hadden gezien. Ook moeten ze beschrijven wat ze goed vonden van zichzelf en wat ze de volgende keer anders zouden aanpakken.

Start aan de hand van deze informatie een klassengesprek. Laat eerst elke leerling de positieve en negatieve elementen vertellen die hij aan zichzelf toeschrijft en dan de elementen die hij toeschrijft aan de klasgenoot.

Bespreek dit aan de hand van de volgende vragen:

- Hoe is het om feedback te geven?
- Hoe is het om feedback te horen?
- Is er overeenkomst tussen de eigenschappen die je aan jezelf toeschrijft en die een ander aan je toeschrijft?

●●● Fase 3

In deze fase wordt er aandacht besteed aan de manier waarop je feedback geeft en hoe je met het krijgen van feedback omgaat. Er wordt gewerkt met basis- en expertgroepen.

Deel werkblad 2 uit. Groepeer de leerlingen per vier. (Dit zijn de basisgroepen). Vraag de leerlingen om per vier op te lijsten wat zij belangrijk vinden bij het geven en krijgen van feedback.

De leerlingen moeten nadenken over vier situaties:

- positieve feedback geven
- positieve feedback krijgen
- negatieve feedback geven
- negatieve feedback krijgen

Vragen die hen hierbij kunnen helpen:

- Als je iemand anders raad zou moeten geven, wat zou je zeggen?
- Wat doe je als iemand iets negatiefs/positiefs over je zegt?
- Waar moet je op letten?

Leg de leerlingen uit dat elk lid van het groepje de tips moet noteren, omdat ze straks in een andere groep, de expertengroep, zullen worden ingedeeld en deze informatie moeten overdragen.

Wanneer de groepen hun aandachtspunten voor de vier verschillende situaties hebben opgelijst, maak je expertengroepen rond één situatie. Er worden dus groepen gevormd die zullen werken aan: positieve feedback geven, positieve feedback krijgen, negatieve feedback geven en negatieve feedback krijgen.

Deel werkblad 3 uit en vraag de leerlingen om de informatie die ze elk hebben meegenomen uit hun basisgroep te vergelijken.

- Wat zijn de gelijkenissen?
- Wat zijn de verschillen?
- Wat moeten we nog aanvullen?

Leg uit dat de leerlingen aan de hand van deze lijst richtlijnen moeten opstellen voor hun specifieke situatie. Ook moet elke expertengroep deze richtlijnen aan de klas voorstellen. In de voorstelling moet ruimte zijn voor vragen en reacties.

Laat iedere groep zijn richtlijnen aan de klas voorstellen en nodig de rest van de klas uit hierop te reageren.

Richtlijnen voor feedback geven kunnen zijn:

- Beschrijf veranderbaar gedrag
- Beschrijf concreet en specifiek gedrag dat je zelf hebt gezien of gehoord
- Gebruik een ik-boodschap
- Geef aan welk effect dat gedrag op je heeft
- Laat je gesprekspartner reageren
- Vraag om het gewenste gedrag
- Verken samen oplossingen of achtergronden

Richtlijnen voor feedback ontvangen kunnen zijn:

- Actief luisteren
- Om toelichting vragen
- Waardering tonen
- Nadenken over de feedback
- Er iets mee doen

TOPS & FLOPS

Opdracht

Heb je het al meegemaakt ... je moet samenwerken met anderen en er wordt iets gezegd waardoor je even van je melk bent? Wat bedoelt hij? Waarom zegt hij dit zo? Of je bent zelf aangenaam verrast door wat iemand gedaan heeft en je wilt dit ook zeggen?

Kan je nog even terugdenken aan een paar momenten waarop je feedback gegeven of gekregen hebt? Denk aan situaties waarin:

- Iemand iets tegen je zei over jezelf wat je een heel goed gevoel gaf.
- Je blij was dat je tegen iemand iets goeds over hem/haar had gezegd.
- Iemand je iets vertelde over jezelf waar je het moeilijk mee had.
- Je tegen iemand iets minder leuk had gezegd over hem/haar.

 <p>Positieve feedback ontvangen</p>	<p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p>
 <p>Positieve feedback geven</p>	<p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p>
 <p>Negatieve feedback ontvangen</p>	<p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p>
 <p>Negatieve feedback geven</p>	<p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p>

HOE ZEG JE HET?

Opdracht

Soms zou je willen dat iets op een andere manier wordt gezegd omdat je je nogal aangevallen voelt. Of weet je eigenlijk zelf niet hoe je de boodschap het best kan brengen. Kun je een aantal tips geven over wat jullie belangrijk vinden aan het geven en krijgen van feedback? Dit doe je voor vier verschillende situaties.

 Positieve feedback ontvangen	- - - -
 Positieve feedback geven	- - - -
 Negatieve feedback ontvangen	- - - -
 Negatieve feedback geven	- - - -

RICHTLIJNEN VOOR FEEDBACK

Opdracht

Jullie hebben allemaal de tips voor een bepaalde situatie waarin feedback gegeven of ontvangen wordt mee uit jullie vorige groep.

Vergelijk wat jullie over die situatie op papier hebben staan:

- Wat zijn de gelijkenissen?
- Wat zijn de verschillen?
- Kan je nog aanvullingen doen?

Stel nu als groep aan de hand van deze lijst gemeenschappelijke richtlijnen op voor de situatie die jullie moeten behandelen.

Bereid met jullie groep ook voor hoe je de richtlijnen aan de grote groep gaat voorstellen. Je moet hierbij zorgen dat er nog ruimte is voor vragen en reacties.